

26.2.2018

Valtiovarainministeriölle

Lausunto korkovähennysrajoitusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta VM169:00/2017

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen pääomasijoitusyhdistykseltä (FVCA) lausuntoa 22.12.2017 annetusta korkovähennysrajoitusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta VM169:00/2017.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (EVL) korkovähennysoikeuden rajoittamista koskevaan säännökseen 18 a §. Ehdotetut muutokset laajentaisivat korkorajoituksen soveltamisalaa merkittävästi nykyiseen EVL:n sääntelyyn verrattuna. Muutosten taustalla on EU:n veron kiertämisen estämistä koskevan direktiivin (ATAD) mukaisen sääntelyn implementointi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Direktiivin mukainen sääntely muodostaa sääntelyn minimitason, mutta jäsenvaltioiden on myös mahdollista kansallisesti säätää direktiivin edellyttämää minimitasoa tiukemmista korkorajoituksista. Annettuun esitysluonnokseen sisältyy useita rajoituksia, jotka ovat direktiivin minimivaatimuksia tiukempia.

- FVCA tukee kaikkia kansainvälisiä ja kotimaisia toimenpiteitä veronkierron estämiseksi ja pitää ATAD-direktiiviä yleisellä tasolla myönteisenä kehityssuuntana.
- FVCA:n näkemyksen mukaan Suomen ei kuitenkaan tule asettaa direktiivin minimitasoa tai keskeisten kilpailijamaiden valintoja tiukempaa sääntelyä, jotta Suomen markkinoiden kilpailukyky ei vaarannu.
- Katsomme, että ehdotuksen mukaisiin tavoitteisiin voidaan päästä muuttamalla EVL 18 a §:n säännöstä direktiivin edellyttämän minimisääntelyn rajoissa.
- Lisäksi katsomme, että Suomessa tulee hyödyntää direktiivin mahdollistamat kansalliset optiot ehdotettua laajemmin.
- FVCA ei yhdy esitysluonnoksessa esitettyyn näkemykseen siitä, että korkorajoituksen muutoksesta aiheutuvat negatiiviset vaikutukset investoinneille ja kasvulle olisivat vähäisiä. Esityksen vaikutusarvioinnit ovat olennaisen puutteelliset.
- Suomen markkinoiden kilpailukykyyn negatiivisesti vaikuttaviin tai Suomen houkuttelevuutta sijoituskohteena heikentäviin toimenpiteisiin tulisi suhtautua pidättyväisesti.

Lausumme HE-luonnoksesta tarkemmin seuraavaa:

1) Ehdotettu korkorajoituksen merkittävä tiukentaminen heikentää Suomen kilpailukykyä

Korkorajoitusta koskevan muutosehdotuksen suhteen on tärkeää huomata, että ATAD-direktiivin vähimmäisedellytysten täyttämien tarkoittaa jo itsessään voimassaolevan korkorajoitussäännöksen merkittävää tiukentamista. Direktiivin minimivaatimusten täyttäminen tarkoittaa ensinnäkin korkorajoituksen laajentamista etuyhteyskorkojen lisäksi kolmansille osapuolille maksettuihin korkoihin. Korkorajoitusta edellytetään sovellettavan jatkossa myös TVL- ja MVL-tulolähteen korkoihin. Lisäksi direktiivin minimivaatimusten täyttäminen laajentaa koron käsitettä ja direktiivin myötä korkomenoksi tullaan katsomaan myös rahoituksen hankinnan yhteydessä kertyvät menot. Lisäksi direktiivi edellyttää etuyhteyden määritelmän laajentamista. Etuyhteydessä oleva yritys tarkoittaa jatkossa yritystä, jossa verovelvollisella on suoraan tai välillisesti vähintään 25 prosentin osuus äänioikeuksista tai pääomasta taikka oikeus saada vähintään 25

Pääomasijoittajat

prosenttia kyseisen yksikön voitoista. Nykyisin voimassaolevan säännöksen mukaan osapuolet ovat etuyhteydessä, kun velkasuhteen osapuolella on välitön tai välillinen määräysvalta (yli 50 prosenttia) toisessa velkasuhteen osapuolella verotusmenettelylain 31 §:n tarkoittamalla tavalla.

ATAD-direktiivissä annetaan kuitenkin jäsenvaltioille mahdollisuus rajata korkorajoitusten soveltamisalan ulkopuolelle tilanteita, joissa aggressiivisen verosuunnittelun riskin on arvioitu olevan vähäisempi. Jäsenvaltioiden on mahdollista poiketa korkorajoituksen soveltamisalasta seuraavissa tilanteissa:

- Rajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää 3 miljoonan euron suuriset nettokorkomenot
- Rajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää direktiivissä määritellyt itsenäiset yritykset
- Rajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää niin sanotut infrastruktuurihankkeet
- Rajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää korkomenot, jotka ovat syntyneet ennen 17.6.2016 otetuista lainoista ellei lainan tiettyjä ehtoja ole muutettu
- Rajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää direktiivissä määritellyt rahoitusalan yritykset (mukaan lukien pääomasijoitusyhtiöt ja –rahastot)
- Rajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää tilanteet, joihin voidaan soveltaa niin sanottua tasevapautussäännöstä
- Vähennyskelpoisen koron ja EBITDA:n määrä on mahdollista laskea yksittäisten yhtiöiden tai konsernin tasolla
- Vähennyskelvottomat korkomenot ja käyttämätön EBITDA voidaan jaksottaa useammalle vuodelle

Annetussa esitysluonnoksessa ehdotetaan direktiivin mukaisten sääntelyoptioiden hyödyntämistä ainoastaan itsenäisiä yrityksiä koskevan poikkeuksen sekä vähennyskelvottomien korkomenojen jaksottamisen osalta. Molemmat poikkeukset perustuvat nykyisin voimassaolevaan säännökseen. Muilta osin kansallisia optioita ei ole ehdotettu hyödynnettävän. Lisäksi etuyhteydessä maksettuja nettokorkomenoja koskeva rajoitus ehdotetaan säilytettävän nykyisessä 500 000 eurossa, vaikka direktiivin minimitaso mahdollistaisi vähennyskelpoisten nettokorkomenojen määrän rajaamisen 3 miljoonaan euroon.

FVCA pitää ongelmallisena sitä, että esitysluonnoksessa ei ole hyödynnetty direktiivin mahdollistamia kansallisia optioita, vaikka direktiivin minimitason täyttäminen jo itsessään tiukentaa merkittävästi nykyistä korkorajoitussäännöstä. Jäsenvaltioille myönnettävien sääntelyoptioiden hyödyntämättä jättäminen tarkoittaa sitä, että kansallinen sääntely tulee olemaan näiltä osin direktiivin edellyttämää minimitasoa kireämpää, ja mahdollisesti myös Suomen keskeisiä kilpailijamaita tiukempaa.

Esitysluonnos sisältää vertailutietoja lainsäädännöstä kansainvälisellä tasolla. Vertailutietojen perusteella näyttää, että useissa EU-jäsenvaltioissa valmistellaan direktiivin implementointia siten, että kansallisia optioita pyritään hyödyntämään laajemmin. Esimerkiksi Alankomaissa on hiljattain annettu esitys, jonka mukaan nettokorkomenot olisivat vähennyskelvottomia siltä osin kuin ne ovat enemmän kuin 3 miljoonaa euroa ja ylittävät 30 prosenttia EBITDA:sta. Myös muissa EU-valtioissa kuten Ranskassa, Saksassa ja Tanskassa sovelletaan tällä hetkellä yleisiä korkorajoitussääntöjä, joissa nettokorkomenojen vähentämien on rajattu noin 3 miljoonaan euroon. Kuten esitysluonnoksesta kuitenkin käy ilmi, useiden EU-maiden osalta ei ole vielä olemassa tietoa siitä, miten ATAD-direktiivin edellyttämä sääntely tullaan implementoimaan. FVCA pitää tärkeänä, ettei korkorajoituksen lopullisesta sisällöstä tehdä päätöstä ennen kuin muiden EU-maiden linjanvedot ovat selvillä. FVCA kuitenkin huomauttaa, että toisaalta yrityksille on

myös tärkeää varata riittävästi aikaa varautua korkorajoitussäännösten muutoksiin, eikä päätöstä rajoitusten tarkasta sisällöstä tule tästä johtuen lykätä loppuvuoteen saakka.

Riski siitä, että tiukka korkorajoitus vaikuttaisi kielteisesti investointeihin ja siten myös työllisyyteen ja kasvuun mainitaan myös hallituksen esitysluonnoksessa. Lisäksi esityksessä tuodaan ilmi mahdolliset negatiiviset vaikutukset niille investoinneille, joiden toteutuminen on kiinni konsernin ulkopuolisilta tahoilta saatavan velkarahoituksen kustannuksista. Esityksessä tunnustetaan myös, että verotekijöillä on suurempi negatiivinen vaikutus Suomen kaltaiseen pienen markkinan talouteen ja todetaan, että direktiiviin perustuvan rajoituksen vaikutukset riippuvat paljolti muiden EU-jäsenvaltioiden linjanvedoista rajoituksen suhteen. Näistä perusteluista riippumatta esityksessä kuitenkin päädytään siihen lopputulemaan, että muutoksista investoinneille ja kasvulle aiheutuvat vaikutukset voisivat olla Suomessa jopa pienempiä kuin EU-jäsenvaltioissa keskimäärin. Tätä näkemystä on perusteltu sillä, että Suomessa on jo tällä hetkellä voimassa oleva korkovähennysrajoitus.

FVCA ei yhdy esitysluonnoksessa esitettyyn näkemykseen siitä, että korkorajoituksen muutoksesta aiheutuvat negatiiviset vaikutukset investoinneille ja kasvulle olisivat vähäisiä. FVCA:n näkemyksen mukaan on todennäköistä, että OECD:n BEPS-suositukseen sekä EU:n minimitalon sääntelyyn verraten tiukempien korkorajoitussäännösten implementointi vähentää Suomen kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Jos Suomessa hyväksytään EU-tasoa tiukempi korkorajoitus, vaikuttaa tämä negatiivisesti ulkomaisten sijoittajien halukkuuteen sijoittaa Suomeen. Tiukempi sääntely vaikuttaa myös negatiivisesti yritysten halukkuuteen sijoittaa Suomeen. Esitystä ja sen negatiivisia vaikutuksia Suomen kilpailukyvyllä ja kasvulle voidaan siten pitää jopa nykyisen hallitusohjelman vastaisena.

2) Ehdotettu muutos vaikeuttaa entisestään yleishyödyllisten yhteisöjen sijoituksia pääomarahastoihin

Yleishyödyllisten yhteisöjen suorista osake- ja korkosijoituksista saamat tulot ovat normaalikäytännön mukaan yhteisölle verovapaata TVL-tuloa. Yleishyödyllisen yhteisön kommandiitti-yhtiömuotoisesta pääomasijoitusrahastosta saamat sijoitustuotot katsotaan kuitenkin äänettömän yhtiömiehen saamaksi veronalaiseksi EVL-tuloksi. Nykytilanteessa yleishyödylliset yhteisöt joutuvat käyttämään monimutkaisia syöttörahastorakenteita (ns. feeder-rakenteet) niiden sijoitusteissa kommandiitti-yhtiömuotoisiin pääomasijoitusrahastoihin. Voimassa oleva lainsäädäntö on jo nyt erittäin hankala tästä näkökulmasta.

Esitysluonnoksessa ehdotetut EVL 18 a §:n muutokset tulevat vaikeuttamaan yleishyödyllisten yhteisöjen mahdollisuuksia sijoittaa pääomasijoitusrahastoihin entisestään. Kommandiitti-yhtiömuotoisissa pääomasijoitusrahastoissa käytettävät syöttörahastorakenteet perustuvat siihen, että sijoittamista varten perustetun syöttörahaston tasolla ei muodostu verotettavaa tuloa. Ehdotettujen muutosten myötä syöttörahastorakenteet muodostuvat kuitenkin ongelmallisiksi etenkin tilanteissa, joissa syöttörahaston vuosituotto ylittää 3 miljoonaa euroa tai yhdellä tai useammalla sijoittajalla on vähintään 25 %:n osuus kaikista annetuista voitonjakolainoista ja näille sijoittajille maksettavan voitonjakolainan vuosittainen korko ylittää 500 tuhatta euroa. Näissä tilanteissa syöttörahastolle tulee muodostumaan vähennyskelvottomia nettokorkomeinoja ja sitä kautta verotettavaa EVL-tulosta, eikä syöttörahastorakenne enää käytännössä toimi.

FVCA:n näkemyksen mukaan pääomasijoitusrahastot ovat jo nykytilanteessa epäedullisemmassa asemassa muihin sijoitusluokkiin verrattuna, vaikka eri sijoitusluokkien välisen verotuskohtelun tulisi olla neutraali. Säätiöiden mahdollisuudet sijoittaa suomalaisten pääomasijoitusrahastojen kautta kasvuyrityksiin heikkenee jatkossa entisestään, jos ehdotetut muutokset toteutetaan. Korkorajoituksiin liittyvät epävarmuustekijät ovat jo aiheuttaneet sen, että yleishyödyllisten yhteisöjen syöttörahorakenteisiin tekemät sijoitukset ovat merkittävästi vähentyneet, ja uusia sijoitusrakenteita joudutaan jo nyt selvittämään.

FVCA pitää tärkeänä, että uudet korkorajoitussäännökset eivät kohtuuttomasti heikennä tätä jo entuudestaan hankalaa tilannetta. Ratkaisu tähän tilanteeseen voisi esimerkiksi olla se, että korkorajoitussääntöjen mahdollistama rahoitusalan yrityksiä koskeva kansallinen optio otetaan käyttöön vaihtoehtorahastojen osalta. Mikäli kansallista optiota ei haluta ottaa käyttöön kaikkien vaihtoehtorahastojen kohdalla, on vaihtoehtona kansallisen option rajaaminen koskemaan ainoastaan AIFM-laissa tarkoitettuja feeder-rakenteita.

Vaikutusarvioinnissa tulisi huomioida, että säätiöt ovat sijoittaneet vuosina 2006-2016 noin 240 miljoonaa euroa pääomasijoitusrahastojen kautta kasvuyrityksiin Suomessa. Säätiöiden sijoitusten määrä pääomasijoitusrahastoihin on nykyisin kuitenkin puolet vähemmän kuin Ruotsissa epäedullisesta säädösympäristöstä johtuen. Nyt ehdotetut muutokset heikentävät säätiöiden sijoitusmahdollisuuksia suomalaisten pääomasijoitusrahastojen kautta kasvuyrityksiin entisestään. Käytännön seurauksena säätiöiden pääomarahastosijoitukset suuntautuvat jatkossa entistä voimakkaammin ulkomaisiin pääomasijoitusrahastoihin. Näin ollen ehdotettujen säädösmuutosten haitat ovat merkittävästi suuremmat verrattuna esityksen etuihin ottaen huomioon suomalaisten kasvuyritysten tarve saada yksityisiä pääomia kasvun rakentamiseen. Vaihtoehtoisesti säätiöiden sijoitusten määrä Suomeen voisi helposti myös kasvaa, jos kotimaisin säädösmuutoksin toteutettaisiin sijoituskohteiden veroneutraali asema, mitä selvitetään parhaillaan VM:n työryhmässä.

FVCA haluaa myös huomauttaa, että muiden EU-valtioiden linjanvetoja vaihtoehtorahastojen suhteen on tärkeää seurata. Mikäli muissa EU-valtioissa jätetään vaihtoehtorahastot korkorajoituksen ulkopuolelle, vähentää tämä merkittävästi Suomen houkuttelevuutta sijoituskohteena ja ohjaa sijoituksia Suomen sijasta muihin EU-valtioihin.

3) Direktiivin mahdollistamat kansalliset sääntelyoptiot tulee hyödyntää

Kuten edellä on tuotu ilmi, ATAD-direktiivi antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden poiketa korkorajoituksen soveltamisalasta useissa eri tilanteissa. Esitysluonnoksessa kuitenkin ehdotetaan näiden kansallisten optioiden hyödyntämistä ainoastaan itsenäisiä yrityksiä koskevan poikkeuksen sekä vähennyskelvottomien korkomenojen jaksottamisen osalta. Koska direktiivin vähimmäisedellytysten täyttämien tarkoittaa jo itsessään voimassaolevan korkorajoitussäännöksen merkittävää tiukentumista, pitää FVCA:n tärkeänä sitä, että tiukentuvan korkorajoituksen negatiivisia vaikutuksia Suomen kilpailukyvyille ja kasvuille pyritään lieventämään hyödyntämällä direktiivin mahdollistamia kansallisia optioita ehdotettua laajemmin. Direktiivin mahdollistamat optiot olisi tärkeää käyttää etenkin tasetestin, ns. safe harbour –säännöksen mukaisen rajan sekä infrastruktuurihankkeiden osalta.

Tasetesti

Esitysluonnoksessa ehdotetaan EVL 18 a § säännöstä muutettavaksi siten, että nykyiseen säännökseen sisältyneestä tasevapautushuojennuksesta luovuttaisiin. Nykyiseen sääntelyyn sisältyvän ns. tasetestin nojalla korkorajoitusta ei sovelleta, jos verovelvollisen oman pääoman suhde tilinpäätöksen mukaiseen taseen loppusummaan on korkeampi tai yhtä suuri kuin vahvistetun konsernitaseen vastaava suhdelu. Esitysluonnoksessa esitetään tasetestiin perustuvan huojennuksen poistamista kokonaisuudessaan. Muutosta on perusteltu tasetestiä koskevilla tulkintaongelmissa.

FVCA on tietoinen nykymuotoiseen tasetestiin liittyvistä tulkintaongelmista. FVCA:n näkemyksen mukaan tasetestin poistaminen kuitenkin tiukentaa korkorajoitussäännöksen soveltamisalaa kohtuuttomalla tavalla, mikäli korkoja ei ole mahdollista vähentää edes tilanteessa, jossa verovelvollisen oman pääoman suhde on korkeammalla tasolla konserniin verrattuna. FVCA pitää parempana vaihtoehtona tasetestin säilyttämistä EVL 18 a §:ssä. Tämä on linjassa myös ATAD-direktiivin kanssa, jonka mukaan korkorajoituksen ulkopuolelle voidaan jättää tilanteet, joihin voidaan soveltaa tasevapautussäännöstä.

FVCA pitää kuitenkin tärkeänä, että tasetestin soveltamiseen liittyvät tulkintaongelmat ratkaistaan korkorajoituksen muuttamisen yhteydessä ja tasetestin soveltamisesta annetaan tässä yhteydessä selkeät ohjeet. Tasetestiin liittyneet tulkintaongelmat ovat koskeneet erityisesti konsernitaseen määritelmää ja johtuneet siitä, että tasevertailua koskeva säännös tai lain esityöt eivät määrittele yksityiskohtaisesti sitä, mitä EVL 18 a §:n 3 momentissa viitatulla konsernitaseella tarkoitetaan.

Pääomasijoitusrakenteisiin liittyen on julkaistu KVL:n ratkaisuja, jossa on ollut kyse siitä, miten vertailukelpoinen konsernitilinpäätös määritellään pääomasijoitusrahastojen omistamisessa konserneissa. Ratkaisuissa 15/2017 ja 42/2017 KVL on omaksunut linjan, jossa pääomasijoittajan hallinnoiman rahaston omistaman suomalaisen konsernin emoyhtiön tasolla laadittua konsernitasetta ei ole hyväksytty EVL 18 a §:n 3 momentissa tarkoitetuksi konsernitilinpäätökseksi. Päätöksissä on katsottu, että konsernitase olisi tullut laatia pääomasijoitusrahaston tasolla. Päätöksissä otettu linja tarkoittaa käytännössä sitä, ettei tasevertailua voida lainkaan soveltaa pääomasijoittajan hallinnoiman rahaston omistamisessa suomalaisissa konserneissa. Pääomasijoittajien hallinnoimat rahastot eivät lähtökohtaisesti laadi konsernitilinpäätöstä useista eri syistä, eikä niille ylipäätään ole katsottu tarpeelliseksi tai tarkoituksenmukaiseksi asettaa tällaista velvollisuutta kirjanpitosäännöksissä. Molemmista KVL:n ratkaisuista on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta KHO on hylännyt valitukset eikä KVL:n päätöksiä ole muutettu (ks. esimerkiksi KHO:n vuosikirjapäätös diaarinumero 2246/2/17).

Pääomasijoitusrahastoja koskevissa päätöksissä esitetty tulkinta ei ole linjassa OECD:n BEPS -hankkeen yhteydessä esitetyn kannanoton kanssa, jonka mukaan pääomasijoitusrahastoja ei voida pitää BEPS -hankkeessa ehdotetussa tasetestivapautuksessa tarkoitettuna konsernin emoyhtiönä. OECD:n mukaan emoyhtiönä on pidettävä pääomasijoitusrahaston välittömästi omistamaa yhtiötä. Asiaa on käsitelty OECD:n BEPS- projektin toimenpidesuosituksessa korkojen vähennyskelpoisuuden rajoittamiseen liittyen (Action 4, "Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments"). Ote BEPS- projektin toimenpidesuosituksesta on liitetty tähän lausuntoon (liite 1).

Pääomasijoitusrahastoja koskeva tulkintalinja on vaikuttanut negatiivisesti koko pääomasijoitusalaan, jossa sijoitukset suomalaisiin konserneihin tehdään ulkomaisten tai suomalaisten

Pääomasijoittajat

pääomasijoitusrahastojen kautta. Nykyinen tulkinta on asettanut pääomasijoittajien omistamat suomalaiset konsernit perusteetta epäedulliseen asemaan verrattuna muihin konserneihin, joihin korkovähennysrajoitukset soveltuvat. Epävarmuus tasevertailun soveltumisesta pääomasijoittajien kohdekonserneissa on vaikuttanut toimialaan merkittävästi. Tästä syystä FVCA katsoo, että tasetestin säilyttämisen lisäksi on erittäin tärkeää, että tasetestissä tarkoitetun konsernitaseen määritelmää selkeytetään pääomasijoitusrakenteiden kohdalla. Korkorajoituksen muuttamisen yhteydessä tulee siten täsmentää, että pääomasijoitusrakenteissa konsernitaseella tarkoitetaan pääomasijoitusrahaston välittömästi omistaman yhtiön laatimaa konsernitasetta. Tämä tulkinta on linjassa myös OECD:n BEPS -hankkeessa esitetyn kannanoton kanssa.

Safe harbour -säännös

Esitysluonnoksessa ehdotetaan nykyisen etuyhteydessä maksettuja nettokorkomenoja koskevan rajoituksen säilyttämistä 500 000 eurossa ja kolmansille osapuolille maksettujen nettora hoitusmenojen vähennyskelpoisuuden rajaamista 3 miljoonaan euroon. Direktiivin minimitason mukaan olisi riittävää, että vähennyskelpoisten nettokorkomenojen määrä rajataan 3 miljoonaan euroon.

Etuyhteydessä maksettujen nettokorkomenojen vähennyskelpoisuuden rajoittaminen 500 000 euroon on huomattavasti direktiivin mukaista minimitasoa tiukempi. Kun otetaan huomioon korkorajoitukseen kohdistuvat muut tiukennukset, FVCA pitää perusteltuna 500 000 euron rajan nostamista etuyhteykskorkojen kohdalla direktiivin mahdollistamissa rajoissa esimerkiksi miljoonaan euroon. FVCA katsoo, että rajan nostamisen kautta voidaan lieventää negatiivisia vaikutuksia Suomen kilpailukyvyllä ja kasvulle. Tämä on tärkeää etenkin, kun huomioidaan odotettavissa oleva korkotason nousu, josta aiheutuviin negatiivisiin vaikutuksiin on syytä varautua jo tässä vaiheessa. Suomessa sovellettava 500 000 euron raja on myös huomattavasti tiukempi useissa EU-valtioissa sovellettaviin korkorajoituksiin verrattuna. FVCA pitää siksi tärkeänä, että Suomessa odotetaan muiden EU-maiden linjanvetoja korkorajoitusten laajuuden suhteen ennen kuin korkorajoitus päätetään asettaa niin kireäksi kuin nyt ehdotetaan.

Infrastruktuurihankkeet

Jäsenvaltioille annettuihin kansallisiin optioihin sisältyy mahdollisuus rajata korkorajoitusten soveltamisalan ulkopuolelle lainat, joilla rahoitetaan infrastruktuurihankkeita. Poikkeus edellyttää, että hankkeen toteuttaja, vieraan pääoman menot sekä hankkeeseen liittyvät varat ja tulot ovat EU:n alueella. Lisäksi edellytetään, että infrastruktuurihankkeella tuotetaan, kehitetään, käytetään ja/tai ylläpidetään laajamittaista yleisen edun mukaista omaisuutta. Mahdollisuutta kansalliseen sääntelyoptioon on perusteltu sillä, että infrastruktuurihankkeiden rahoitukseen liittyy vain vähäinen aggressiivisen verosuunnittelun riski. Esitysluonnoksessa ei kuitenkaan ole ehdotettu hyödynnettävän kansallista optiota infrastruktuurihankkeiden osalta.

FVCA huomauttaa, että kansallisen option käyttämättä jättäminen infrastruktuurihankkeiden osalta ei ole linjassa yleisen lainsäädäntökehityksen kanssa. Elinkaarimallilla toteutettavia hankkeita koskevia elinkeinoverolain ja arvonlisäverolain säännöksiä¹ on juuri hiljattain päätetty laajentaa siten, että kokonaishoitopalvelusäännösten soveltamisala laajenee koskemaan muitakin kuin valtion väylähankkeita. Muutosten myötä kokonaishoitopalvelulla tarkoitetaan tien,

¹ Muutokset kohdistuvat elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 19 a ja 27 c §:n sekä arvonlisäverolain 15 ja 29 §:n säännöksiin. Ks. myös hallituksen esitys 155/2017 vp.

rautatien, rakennuksen tai pysyvän rakennelman sekä niihin tai niiden käyttöön välittömästi liittyvän irtaimiston suunnittelu-, rakentamis-, rahoitus- ja kunnossapitopalveluista muodostuvaa palvelukokonaisuutta, josta saatava vastike määräytyy kohteen käytön tai käytettävyyden perusteella. Uudet säännökset koskevat pitkäkestoisten kokonaishoitopalveluhankkeiden tulojen ja menojen jaksottamista sekä arvonlisäveron suorittamisvelvollisuuden syntymisajankohtaa. Uusia säännöksiä sovelletaan vuodesta 2018 alkaen ja säännösten käyttöalan laajenemisen odotetaan piristävän kyseistä toimialaa Suomessa.²

FVCA:n näkemyksen mukaan kansallisen option käyttäminen tältä osin on tärkeää, jotta infrastruktuurihankkeita ei aseteta Suomessa epäedullisempaan asemaan muihin EU-valtioihin verrattuna ja infrastruktuurihankkeiden rahoitus voidaan turvata myös jatkossa. Kansallisen option käyttäminen infrastruktuurihankkeiden osalta on myös linjassa elinkaarihankkeita koskevaan lainsäädäntöön tehtyjen muutosten kanssa.

4) Ehdotukseen sisältyvää korkomenon määritelmää tulee tarkentaa

Esitysluonnokseen sisältyy ehdotus koron käsitteen laajentamisesta. Esityksen mukaan EVL 18 a §:ään ehdotetaan lisättävän koron määritelmä, jonka mukaan ”Korkomenolla tarkoitetaan tässä pykälässä kaikenlaisen velan korkomenoja ja rahoituksen hankinnan yhteydessä kertyviä menoja taloudellisesti vastaavia menoja.” Esityksessä ei kuitenkaan ole avattu koron määritelmää tarkemmin.

Direktiivin mukaan ”vieraan pääoman menoilla” tarkoitetaan muodoltaan kaikenlaisen velan korkomenoja, muita kansallisessa lainsäädännössä määriteltyjä, korkoa ja rahoituksen hankinnan yhteydessä kertyviä menoja taloudellisesti vastaavia menoja kuten esimerkiksi voittoosuuslainoista kertyvät maksut, vaihtovelkakirjalainojen ja nollakuponkilainojen kaltaisten välineiden laskennalliset korot, vaihtoehtoisten rahoitusjärjestelyjen kuten islamilaisen rahoituksen mukaiset määrät, rahoitusleasingmaksujen rahoituskustannusosuus, asianomaisen omaisuus-erän tasearvoon pääomitettu korko tai pääomitettujen korkojen kuoletukset, siirtohinnoittelusääntöjen mukaiset rahoitustuottojen määrät soveltuviissa tapauksissa, vieraaseen pääomaan liittyvien johdannaisinstrumenttien tai suojausjärjestelyjen mukainen nimelliskorkojen määrä, tietyt vieraan pääoman ja rahoituksen hankkimiseen liittyvistä välineistä johtuvat valuuttakursivoitot ja -tappiot, rahoitusjärjestelyistä aiheutuvat vakuusmaksut, vieraaseen pääomaan liittyvät järjestelymaksut ja samankaltaiset kulut.

Uuden määritelmän mukaan muun muassa pankkien järjestelypalkkiot tullaan ilmeisesti jatkossa katsomaan korkomenoiksi. Ehdotetun määritelmän perusteella ei kuitenkaan käy ilmi esimerkiksi se, tarkoittavatko rahoituksen hankinnan yhteydessä aiheutuvat kulut rahoituksen hankintahetkeen liittyviä järjestelypalkkioita vai myös muita, laina-aikaisia kuluja. Direktiivin perustuva korkomenon määritelmä jättää myös avoimeksi sen, ovatko muut kuin pankkien rahoituksen hankkimisen yhteydessä tarjoamat neuvonantopalkkiot katsottava korkomenoksi.

FVCA pitää tärkeänä, että ehdotukseen sisältyvää korkomenon määritelmää täydennetään siten, että on täysin selvää, mitkä menot tulee katsoa korkomenoiksi. Ehdotukseen sisältyvä koron määritelmä tulee muuten aiheuttamaan vaikeita tulkintaongelmia ja heikentämään verotuksen ennakoitavuutta. Tulkintaongelmien välttämiseksi on tärkeää, että etenkin rahoituksen hankinnan yhteydessä aiheutuvien kulujen määritelmää täsmennetään.

5) Nykyiseen sääntelyyn liittyvät tulkintaongelmat tulee korjata korkorajoitussäännöksen muuttamisen yhteydessä

Nykyiseen korkorajoitukseen liittyy myös sellaisia tulkinnallisia kohtia, joihin ei ehdoteta tässä yhteydessä muutoksia. Esimerkkinä voidaan mainita nykyiseen säännökseen sisältyvä etuyhteysvelan määritelmä.

Nykyisen EVL 18 a §:n 6 momentin mukaan velkaa pidetään etuyhteydessä olevalta osapuolelta otettuna silloin kun 1) etuyhteydessä olevalta osapuolella on saatava muulta kuin etuyhteydessä olevalta osapuolelta ja saatavalla on yhteys velkaan tai 2) velan vakuutena on etuyhteysosapuolen saatava.

Nykyistä säännöstä koskevan hallituksen esityksen mukaan rajoitusta voidaan tietyin edellytyksin soveltaa ns. välillisiin lainajärjestelyihin, kuten back-to-back -lainoihin ja -vakuuksiin. Säännöksen soveltamisedellytyksiä ei ole kuitenkaan avattu tarkemmin. Erityisen tulkinnallisena voidaan pitää EVL 18 a § 6 momentin 2 kohtaa ja sitä, mitä tarkoitetaan etuyhteysosapuolen saatavaan liittyvällä vakuudella. Sanamuotonsa puolesta säännös voisi tulla sovellettavaksi myös tavanomaisissa konsernirahoitusjärjestelyissä, joissa vieraan pääoman ehtoista rahoitusta hankitaan keskitetysti ulkopuoliselta lainanantajalta, kuten pankilta.

Normaalikäytännössä on usein tapana, että tietynsuuruuisissa rahoitusjärjestelyissä pankkilainan saaminen edellyttää lainansaajan sekä muiden konserniyhtiöiden antavan lainanantajalle vakuudeksi esinevakuudet. Rahoituskäytännössä voidaan myös toimia siten, että tyypillisemmin käytettyjen vakuuksien (kuten osakkeisiin ja kiinteään omaisuuteen kohdistuvat panttioikeudet) lisäksi pankkilainan vakuudeksi pantataan konserniyhtiöiden väliset lainasaatavat tai konserniyhtiöiden pankkitilit. Koska nykyisessä säännöksessä ei ole määritelty ko. lainkohdan soveltamisedellytyksiä tarkemmin, ei voida täysin poissulkea mahdollisuutta siitä, että myös edellä kuvatut pankin kanssa tehtävät, normaalikäytännön mukaiset rahoitusjärjestelyt katsottaisiin korkorajoituksen piiriin kuuluviksi.

Vakuutena olevaa ”etuyhteysosapuolen saatavaa” koskevan sääntelyn tulisi kuitenkin kohdistua yksinomaan niihin tilanteisiin, joissa etuyhteyslainan määritelmää pyritään kiertämään korkorajoitusten välttämiseksi. Voimassaolevaa säännöstä on siksi tärkeää täsmentää, jotta normaalikäytännön mukaisiin rahoitusjärjestelyihin liittyvät epävarmuustekijät saadaan ratkaistua.

FVCA pitääkin tärkeänä, että korkorajoituksen muuttamisen yhteydessä kiinnitetään huomiota myös nykyiseen säännökseen liittyvien tulkinnallisten kohtien täsmentämiseen. Korkorajoituksen muuttamisen yhteydessä onkin tärkeää täsmentää etuyhteysvelan määritelmää siten, ettei pankin kanssa toteutettaviin normaaleihin rahoitusjärjestelyihin liity riskiä niiden katsomisesta etuyhteysveloiksi. Mikäli nykyiseen säännökseen liittyviä tulkintaongelmia ei tässä yhteydessä ratkaista, tulevat ne aiheuttamaan epävarmuutta ja heikentämään verotuksen ennakoitavuutta myös jatkossa.

Lopuksi

Pidämme tärkeänä, että Suomen pääomamarkkinat toimivat tehokkaasti ja Suomi säilyttää asemansa houkuttelevana sijoituskohteena myös tulevaisuudessa. Tästä syystä Suomen markkinoiden kilpailukykyyn negatiivisesti vaikuttaviin tai Suomen houkuttelevuutta sijoituskohteena heikentäviin toimenpiteisiin tulisi suhtautua pidättyväisesti. FVCA:n näkemyksen mukaan on

Pääomasijoittajat

selvää, että OECD:n BEPS-suosituksia sekä EU:n minimitasoa tiukempien korkorajoitussääntösten implementointi vähentää Suomen kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Suomessa ei siten tulisi implementoida EU-tason sääntelyä merkittävästi tiukempia korkorajoitussääntöksiä ennen kuin muiden EU-valtioiden linja on selvillä.

SUOMEN PÄÄOMASIOITUSYHDISTYS RY

Toimitusjohtaja
Pia Santavirta

LIITE 1 OECD, Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments (ACTION 4:2016 Update), Chapter 7: Group ratio rule - Definition of a group, Section 126.

LIITE 1

**Ote OECD:n julkaisusta Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other
Financial Payments (Action 4: 2016 Update)**

Chapter 7: Group ratio rule - Definition of a group
[...]

126. In general, the parent should be the top level company in a holding structure. Where a group prepares consolidated financial statements at different levels (e.g. for local reporting or regulatory purposes), the group will be based on the consolidated financial statements prepared by the top level company (i.e. the highest level of consolidation). A group cannot be headed by an individual or entity other than a company. A group does not include entities which are included in the consolidated financial statements but are not fully consolidated on a line-by-line basis. In other words, it does not include entities which are included using equity accounting, proportionate consolidation or at fair value. In limited situations, an entity may be controlled by a company but not consolidated in that company's consolidated financial statements. This may arise for example where the company is an investment entity which makes investments for the purposes of capital appreciation and/or investment income, and may account for these investments at fair value. In these situations, even though the controlled entity is not the top level company in the holding structure, it may be the parent of a separate group (including itself and any entities that it includes in its consolidated financial statements). Illustrations of how this definition would apply to groups in different scenarios are included as Example 7 in Annex I.D.

Example 7b – Companies held by a limited partnership

271. Non-corporate vehicles such as limited partnerships cannot be the parent of a group for the purposes of a group ratio rule. A corporate group held under such a structure may be treated as a group, but this group will not include the limited partnership, any funds set up by the limited partnership to hold investments, or other corporate groups held under the structure. This is illustrated in Figure I.D.3, where Group A, Group B and Group C are treated as separate groups when applying a group ratio rule. However, the limited partnership, the sub-funds and Treasury Company would not form part of any group for these purposes.

Figure I.D.3. Companies held by a limited partnership

